

Het Essensbos

Goeree- Overflakkee

Het Essensbos ligt op de westpunt van het Zuid-Hollandse eiland Goeree-Overflakkee en wordt omsloten door Natura 2000-gebied.

Noordelijk ligt een getijdengebied waar de zee 's winters soms binnenstroomt. Westelijk liggen kalkarme duinen, met de bijzondere flora die daarbij hoort.

Het middendeel bestond oorspronkelijk uit veen; sinds de inpoldering in de middeleeuwen is het vruchtbare kleigrond. Daar is het landschap vlak en oer-Hollands, met een lage horizon, rechte wegen, oneindige akkers en hoge dijken. Want daar ligt de Watersnoodramp van 1953 nog vers in het geheugen.

Trots op open uitstraling

Tekst: Nienke Onkenhout
Foto's: Vincent Tollenaar

Als ik terrein Het Essensbos oloop, zie ik sappig groen gras, omzoomd door bomen en struiken. Het is een warme dag, maar hier is naast zon ook schaduw voor wie dat wil. Recht voor me zie ik een mooie, vrijstaande es. 'Ongetwijfeld één van de vele', denk ik. Dan komt Gabri de Groot me tegemoet. Hij is sinds een jaar terreincommissaris en zal me vandaag rondleiden en bijpraten, samen met zijn voorganger Maarten van der Slik en diens vrouw Jenny, en Hans Dobbeling, voorzitter van de afdeling Rotterdam.

Elzen voor de bakker

We kijken uit over het brede deel van het kampeerterrein waar in de lengte ondiepe geulen doorheen lopen. In en naast de geultjes staan vooral elzenstobben, maar ik zie ook meidoorn, wat beuken en een enkele es. 'Die elzen zijn echt de basis voor de beplanting hier', vertelt Maarten. 'Dit terrein was van de bakker van Ouddorp. Hij had hakhout nodig voor zijn oven. Elzen groeien snel en drogen ook snel, daardoor had hij een regelmatige aanvoer van brandhout. De grond hier bestaat vooral uit klei die nauwelijks water doorlaat. Omdat elzen van vochtige grond houden, zijn die ondiepe geulen aangelegd. Als je goed kijkt, zie je dat de 'kampeerstroken' een heel klein beetje bollen, zo loopt het water de geul in. Dat was goed voor de elzen en is nu prettig voor ons. We hebben eigenlijk nooit last van drassigheid.' Gabri vult aan: 'Dat houden we met ons beheer in stand. Elke paar jaar kappen we alle begroeiing bij een geul. Op die manier blijft de

begroeiing vrij laag en open. We willen daar geen grote bomen.'

*We hebben het
terrein meter voor
meter veroverd*

Rond 1960 had de NTKC al een ander terreintje in Ouddorp, dat moest worden opgegeven. 'Het Essensbos zoals we dat nu zien is in gedeeltes gegroeid', legt Hans uit. 'We zijn begonnen met het

Een van de populairste terreinen van de club

stuk achter het huidige toiletgebouw, dat was begin jaren '70. Het was één grote wildernis, volledig overwoerd met braamstruiken en dergelijke. We hebben het terrein meter voor meter veroverd, het heeft wel een jaar geduurd voor we er konden kamperen. En nog jaren erna was het uittrekken van braamstruiken vast onderdeel van de werkdagen. Later kwam wat nu het caravanveld is erbij, plus het stuk langs de Klinkerweg. Die stukken zijn iets breder en de geulen lopen in een andere richting, we weten niet waarom dat is. Misschien dat vroeger de waterafvoer verschillende kanten opging. In 1996 kwam het laatste stuk erbij, het huidige speelveld en het parkeerterrein. We wilden betere voorzieningen en hebben ook geprobeerd het bouwland richting 'huisjescamping' te kopen. Maar de eigenaar wilde het niet kwijt. Het speelveld ligt 1½ meter lager dan de rest, daar zijn de waterhuishouding en dus ook de begroeiing iets anders.'

Geen (essen)bos

Al wandelend komen we weer langs die ene vrijstaande es. Maarten vertelt net dat behalve de elzen van de bakker alle bomen op het terrein in de beginjaren zijn geschonken door leden. Hoe komt het terrein dan aan die naam, is mijn vraag. 'Tja,' zegt Maarten, 'het was een gezellige avond, een érg gezellige avond, waar ook wat flessen op tafel stonden. Toen zijn de elzen veranderd in essen. En iedereen vond het ook de volgende dag nog steeds een goede naam, dus zo is het gebleven. Van het hoofdbestuur hebben we toen die ene es gekregen en die heeft inmiddels wel een aantal nakomelingen. Maar een essenbos, nee, dat zal het nooit worden ...'

De kwaliteit van het terrein is het open en parkachtige karakter, geven de mannen aan. Gabri: 'Omdat we geen Natura 2000-terrein zijn en niet in de EHS liggen, hoeven we geen bijzondere maatregelen te nemen of het beheer in samenspraak met Staatsbosbeheer en dergelijke te doen. De leden komen hier veelal voor het strand, de zee en de slikken, vaak langere tijd en met het hele gezin. Dan is zo'n beschut en beschaduwde terrein erg plezierig. We willen het graag houden zoals het is en het

meeste werk is om te voorkomen dat het een echt bos – essen of anders! – wordt.'

Mensen én dieren welkom

Het Essenbos is een van de populairste kampeerterrinen van de club. Op deze zonnige dag is de bezetting dan ook hoog. De meeste aanwezige leden hadden dat

ook wel verwacht. Eén familie vindt het een voordeel: 'De kinderen ontmoeten hier altijd veel andere kinderen.' Van een ander gezin mag het wel wat minder, zij overwegen te verkassen naar een ander terrein, 'maar dat zegt meer over ons dan over het Essenbos hoor!'

Een oudere dame alleen vindt het open terrein heel prettig omdat ze op die manier altijd anderen ziet – en zij haar, 'dan heb je contact zonder dat je zelfs maar hoeft te praten.' Ook goed voor de onderlinge contacten is de kampvuurkuil die een paar jaar geleden helemaal is opgeknapt door de Caravansectie. 'Er zijn weken dat er elke avond een kampvuur is', zegt Maarten.

Aan het einde van de zomer loopt de bezetting terug. 'Dan is dit ook weer het terrein van de reeën en de vogels. We hebben veel buizerds', vertelt Gabri. 'En: het terrein is bij alle Ouddorpers bekend vanwege het grote aantal vliegenzwammen dat elke herfst boven de grond

Sleutelfiguur

Op loopafstand ligt de **Kwade Hoek**, een dynamisch getijdengebied met duinvalleien met orchideeën en kreken met jonge haring en garnalen. Lepelaars en allerlei plevieren foerageren er ook. Natuurmonumenten organiseert er o.m. **strandjutexcursies** voor kinderen. Voor kinderen, ook op loopafstand: **speeltuín 'De Flipjes'**.

Bezoek een **mooi stadje** als Haamstede, Middelharnis, Zierikzee, Middelburg, keuze te over! Ook zeer de moeite: het **bezoekerscentrum Oosterschelde Stormvloedkering** op Neeltje Jans, het Inspiratiecentrum op de Brouwersdam, **'Zoet of Zout'** aan het Haringvliet en **Futureland** op de Tweede Maasvlakte.

In Stellendam kun je vanaf oktober de (verbouwde) **Expo Haringvliet** weer bezoeken en de **zeehondenopvang** die in 2014 is geopend. Op veel plaatsen in Zeeland kun je zeehonden zien in het wild en, als je echt boft, **bruinvissen**. Kijk op www.zeezoogdieren.org voor goede locaties.

komt. Ze komen er speciaal voor langs, om ze te fotograferen.' Het najaar is ook de tijd voor onderhoud. Komen er veel leden helpen? 'Gemiddeld zo'n 15 mensen. Daar redden we het reguliere onderhoud wel mee, maar we zouden natuurlijk graag meer mensen zien. Niet alleen voor het werk, ook om de onderlinge band te versterken'. 'Net als bij het jaarlijkse Jeu-de-Boules-kamp en het introductieweekend dat de afdeling organiseert en dat bedoeld is om nieuwelingen te verwelkomen', vult Hans aan.

En welkom voel ik me zeker, op dit terrein waar de elzen in de afgelopen 40 jaar gezelschap hebben gekregen van prachtige eiken, meidoorns, lijsterbessen, beuken en: essen.